

OJCOSTWO W ŚWIETLE PRAWA RODZINNEGO

Poradnik dla rodziców

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
1. Trzy drogi do ustalenia ojcostwa — przegląd	1
2. Domniemanie ojcostwa męża matki	2
3. Uznanie ojcostwa	2
4. Sądowe ustalenie ojcostwa	4
5. Zaprzeczenie ojcostwa	6
6. Władza rodzicielska ojca	9
7. Obowiązek alimentacyjny ojca	9
8. Praktyczne wskazówki	9
Podstawa prawna	10

Wstęp

Bycie ojcem to nie tylko więź emocjonalna i biologiczna, ale również określony status prawny, z którego wynikają konkretne prawa i obowiązki. Polskie prawo rodzinne — przede wszystkim Kodeks rodzinny i opiekuńczy (KRO) — precyzyjnie reguluje, w jaki sposób ustala się i podważa ojcostwo, jakie uprawnienia przysługują ojcu wobec dziecka oraz jakie ciążą na nim obowiązki.

Niniejszy poradnik koncentruje się na trzech obszarach: **ustaleniu ojcostwa, zaprzeczeniu ojcostwa** (z pełną procedurą, terminami i opłatami) oraz — w skrócie — na **władzy rodzicielskiej i alimentach**. Ma charakter informacyjny i nie zastępuje indywidualnej porady prawnej.

1. Trzy drogi do ustalenia ojcostwa — przegląd

Polskie prawo przewiduje trzy sposoby, w jaki mężczyzna staje się ojcem dziecka w świetle prawa:

1. **domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki** — działa automatycznie, gdy rodzice są (lub byli) małżeństwem,
2. **uznanie ojcostwa** — dobrowolne oświadczenie przed kierownikiem USC, sądem opiekuńczym lub konsulem,
3. **sądowe ustalenie ojcostwa** — gdy nie ma małżeństwa i nie doszło do dobrowolnego uznania.

Każdą z tych dróg omawiamy szczegółowo poniżej — łącznie z tym, jak obalić domniemanie lub uznanie, jeśli okazują się niezgodne z prawdą biologiczną.

2. Domniemanie ojcostwa męża matki

Jeżeli dziecko urodziło się w czasie trwania małżeństwa albo przed upływem **300 dni** od jego ustania lub unieważnienia, prawo domniemywa, że ojcem jest mąż matki — niezależnie od rzeczywistego pochodzenia biologicznego dziecka. Domniemania tego nie stosuje się, jeśli dziecko urodziło się po upływie 300 dni od orzeczenia separacji.

Jeżeli dziecko urodziło się przed upływem 300 dni od ustania małżeństwa, ale już po zawarciu przez matkę **kolejnego** małżeństwa, domniemywa się, że ojcem jest drugi mąż (chyba że dziecko poczęto w wyniku procedury medycznie wspomaganej prokreacji za zgodą pierwszego męża).

Domniemanie to można obalić **wyłącznie w drodze powództwa o zaprzeczenie ojcostwa** — nigdy zgodnym oświadczeniem stron ani decyzją administracyjną.

***Zmiana w toku (2026 r.):** Ministerstwo Sprawiedliwości procedowało nowelizację KRO, która ma zlikwidować domniemanie ojcostwa męża matki po prawomocnym rozwodzie. Projekt nie został jeszcze uchwalony — warto śledzić jego status.*

3. Uznanie ojcostwa — procedura krok po kroku

Gdy nie zachodzi domniemanie z rozdziału 2 (np. rodzice nie są małżeństwem), najprostszą drogą do ustalenia ojcostwa jest **uznanie ojcostwa**.

3.1. Na czym polega

1. Mężczyzna, od którego dziecko pochodzi, składa oświadczenie, że jest ojcem dziecka.
2. Matka potwierdza to **jednocześnie** albo **w ciągu trzech miesięcy** od dnia oświadczenia mężczyzny.

WAŻNE! Bez potwierdzenia matki uznanie nie wywołuje skutków prawnych.

3.2. Gdzie można uznać ojcostwo

- przed **kierownikiem urzędu stanu cywilnego** (najczęstszy wariant — można to zrobić także przed urodzeniem już poczętego dziecka),
- przed **sądem opiekuńczym**,

- za granicą — przed **polskim konsulem** lub osobą wyznaczoną do wykonywania funkcji konsula.

3.3. Wymagane dokumenty i formalności

- dowody osobiste obojga rodziców,
- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka (jeśli dziecko już się urodziło),
- w przypadku dziecka poczętego, ale jeszcze nienarodzonego — zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciążę,
- jeśli dziecko ukończyło 13 lat — wymagana jest również jego zgoda na zmianę nazwiska.

Opłaty: samo złożenie oświadczeń o uznaniu ojcostwa w USC jest **bezpłatne**. Opłacie skarbowej (zwykle symbolicznej) podlega jedynie wydanie odpisu aktu urodzenia uwzględniającego zmianę.

3.4. Kiedy USC odmówi

Kierownik USC odmówi przyjęcia oświadczeń, jeżeli:

- uznanie jest niedopuszczalne (np. toczy się już sprawa sądowa o ustalenie ojcostwa),
- poweźmie wątpliwość co do rzeczywistego pochodzenia dziecka.

3.5. Kto może uznać ojcostwo

Oświadczenie może złożyć osoba, która ukończyła **16 lat** i nie ma podstaw do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia. Osoba niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych (16–18 lat) może złożyć takie oświadczenie co do zasady **wyłącznie przed sądem opiekuńczym**.

3.6. Cofnięcie uznania — ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa

Jeśli po jakimś czasie okaże się, że dziecko jednak nie pochodzi od mężczyzny, który je uznał, może on wytoczyć **powództwo o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa**.

- **Termin:** rok od dnia, w którym mężczyzna dowiedział się, że dziecko od niego nie pochodzi.
- Ten sam roczny termin i te same zasady stosuje się odpowiednio do matki, która potwierdziła uznanie, a wie, że ojcostwo jest fikcyjne.
- **Po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności** powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania nie może wytoczyć już ani matka, ani mężczyzna, który uznał ojcostwo — może to zrobić jedynie samo dziecko.
- Sądem właściwym jest sąd rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich) miejsca zamieszkania pozwanego, a w braku podstaw ogólnych — miejsca zamieszkania powoda.
- Opłata sądowa od pozwu: **200 zł**.

4. Sądowe ustalenie ojcostwa

Gdy nie doszło ani do domniemania, ani do dobrowolnego uznania (np. domniemany ojciec odmawia współpracy albo nie żyje), ojcostwo ustala **sąd**.

4.1. Kto może wnieść pozew

- **matka**, działająca w imieniu małoletniego dziecka,
- **dziecko** — także po osiągnięciu pełnoletności, samodzielnie,
- **mężczyzna** podający się za biologicznego ojca,
- **prokurator**, jeżeli wymaga tego dobro dziecka lub interes społeczny — bez ograniczeń czasowych (poza przypadkiem śmierci dziecka przed pełnoletnością).

4.2. Do jakiego sądu i jaki jest pozwany

Pozew wnosi się do **sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich**, właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka lub pozwanego (art. 42 k.p.c. daje pierwszeństwo miejscu zamieszkania powoda, gdy brak innej podstawy właściwości).

- Jeżeli pozew składa matka lub dziecko — pozwanym jest domniemany biologiczny ojciec.
- Jeżeli pozew składa mężczyzna twierdzący, że jest ojcem — pozywa dziecko i matkę.

UWAGA! Jeśli istnieje już inny mężczyzna wpisany jako ojciec (np. z domniemania), najpierw trzeba obalić jego ojcostwo w drodze zaprzeczenia (rozdział 5) — dopiero potem można ustalić ojcostwo biologicznego ojca.

4.3. Termin

Powództwo o **ustalenie** ojcostwa **nie jest dla dziecka ograniczone terminem** — dziecko może je wytoczyć w każdym czasie, także jako osoba dorosła, a nawet w podeszłym wieku (choć wtedy zebranie dowodów bywa trudniejsze). **Matka dziecka lub ojciec** mogą wytoczyć powództwo tylko osiągnięcia przez dziecko **pełnoletności**.

4.4. Opłaty i koszty

- Strona **dochodząca ustalenia ojcostwa** (matka, ojciec, dziecko) jest **ustawowo zwolniona z kosztów sądowych** — zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nie płaci ani opłaty od pozwu, ani zaliczek na biegłych.
- Roszczenie o alimenty dochodzone w tym samym pozwie również jest zwolnione z opłat.
- Pozwany (domniemany ojciec broniący się przed pozwem) tej ulgi nie ma i może zostać obciążony kosztami postępowania w wyroku.
- Jeśli powództwo okaże się oczywiście bezzasadne, sąd może obciążyć powoda nieuiszczonymi kosztami.

- Koszt zaliczki na opinię biegłego genetyka (gdy sąd zleca badanie, a strona zwolniona z kosztów go nie ponosi) pokrywa tymczasowo Skarb Państwa, a ostatecznie rozlicza się to w wyroku kosztem strony przegrywającej.

4.5. Dowody — badanie DNA i inne środki dowodowe

- Najważniejszym dowodem jest **opinia biegłego z zakresu genetyki sądowej** (analiza markerów DNA typu STR z wymazu z policzka matki, dziecka i domniemanego ojca). Wynik daje pewność rzędu 99,9999% przy potwierdzeniu ojcostwa i 100% przy jego wykluczeniu.
- Badanie zlecone przez sąd ma pełną moc dowodową (zachowany łańcuch dowodowy, weryfikacja tożsamości); prywatne testy zamówione samodzielnie mają charakter dokumentu prywatnego i słabszą wagę, jeśli druga strona je kwestionuje.
- Nikt nie może być **fizycznie zmuszony** do oddania materiału do badania (art. 306 k.p.c. wymaga zgody), ale nieuzasadniona odmowa poddania się badaniu może zostać oceniona przez sąd **na niekorzyść** odmawiającego i doprowadzić do ustalenia ojcostwa na podstawie pozostałych dowodów (zeznania świadków, korespondencja, okoliczności współżycia w okresie koncepcyjnym, tj. 181–300 dni przed urodzeniem dziecka).
- Opinia biegłego powstaje zwykle w **3–6 tygodni** od pobrania materiału.

4.6. Przebieg postępowania i czas trwania

1. Złożenie pozwu (można od razu połączyć żądanie ustalenia ojcostwa z alimentami, nazwiskiem dziecka, władzą rodzicielską i kontaktami — to zalecane, bo unika się kolejnych osobnych spraw).
2. Sąd bada wymogi formalne pozwu.
3. Pierwsza rozprawa — zwykle **2–4 miesiące** po złożeniu pozwu; sąd przesłuchuje strony i świadków, może udzielić zabezpieczenia alimentów na czas procesu.
4. Skierowanie stron na badanie DNA (jeśli ojcostwo jest sporne).
5. Wydanie wyroku po otrzymaniu opinii biegłego.

Cała sprawa trwa zazwyczaj **6–12 miesięcy** (krócej, gdy strony są zgodne i od razu stawiają się na badania; dłużej, jeśli pojawiają się spory dowodowe, trudności z doręczeniem korespondencji lub konieczność opinii uzupełniającej). W razie apelacji cała procedura może wydłużyć się do kolejnych **12–18 miesięcy**.

4.7. Co można uzyskać w jednym postępowaniu

Poza samym ustaleniem ojcostwa, w tym samym pozwie (lub od razu po ustaleniu ojcostwa) matka może żądać:

- **alimentów bieżących**, a często również **za okres wsteczny** (zwykle do 3 lat wstecz),
- **zwrotu kosztów ciąży i porodu** oraz kosztów trzymiesięcznego utrzymania matki w okresie porodu i połogu (art. 141 KRO),
- ustalenia **nazwiska dziecka**,
- uregulowania **władzy rodzicielskiej i kontaktów** z dzieckiem.

Sądowe ustalenie ojcostwa **nie jest możliwe przed urodzeniem dziecka** — pozew można złożyć dopiero po porodzie (choć prywatne testy prenatalne można wykonać wcześniej, w celach informacyjnych).

5. Zaprzeczenie ojcostwa

Zaprzeczenie ojcostwa to jedyny sposób na obalenie domniemania (rozdział 2) lub — w formie „ustalenia bezskuteczności uznania” — dobrowolnego uznania (rozdział 3.6). Poniżej procedura dotycząca zaprzeczenia domniemania z mocy prawa (mąż matki wpisany jako ojciec).

5.1. Kto może wytoczyć powództwo i w jakim terminie

Terminy w tych sprawach są **nieprzekraczalne (zawite)** — sąd nie może ich przywrócić ani wydłużyć, niezależnie od okoliczności.

Kto składa pozew	Termin	Od kiedy liczony
Mąż matki (art. 63 KRO)	1 rok	od dnia, w którym dowiedział się, że dziecko od niego nie pochodzi
Matka (art. 69 KRO)	1 rok	od dnia, w którym dowiedziała się, że dziecko nie pochodzi od jej męża
Dziecko (art. 70 KRO)	1 rok	od dnia, w którym dziecko dowiedziało się, że nie pochodzi od męża matki — termin biegnie jednak nie wcześniej niż od dnia osiągnięcia przez nie pełnoletności
Prokurator (art. 86 KRO)	brak terminu	może wytoczyć powództwo w każdym czasie, jeśli wymaga tego dobro dziecka lub interes społeczny

Ważne orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego (12 marca 2025 r. sygn. akt SK 80/22): TK uznał za niekonstytucyjny przepis ograniczający prawo męża matki do zaprzeczenia ojcostwa wyłącznie do dnia osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Oznacza to, że roczny termin biegnący od powzięcia wiadomości o braku pokrewieństwa pozostaje kluczowym ograniczeniem, natomiast sztywna granica „do pełnoletności dziecka” dla męża matki jest kwestionowana konstytucyjnie — w praktyce warto zweryfikować aktualne brzmienie przepisu i orzecznictwo w momencie składania pozwu.

Dodatkowe zasady:

- Zaprzeczenie ojcostwa **nie jest dopuszczalne po śmierci dziecka**, chyba że dziecko zmarło już po wszczęciu postępowania (wtedy dochodzić mogą jego zstępni).
- Zaprzeczenie **nie jest dopuszczalne**, jeśli dziecko urodziło się w następstwie procedury medycznie wspomaganej prokreacji (np. in vitro), na którą mąż matki wyraził zgodę.

- Mąż matki całkowicie ubezwłasnowolniony — powództwo może wytoczyć jego przedstawiciel ustawowy w ciągu roku od ustanowienia przedstawicielstwa (analogiczne zasady dotyczą męża, który zapadł na chorobę psychiczną w trakcie biegu terminu).

5.2. Do jakiego sądu i kto jest pozwanym

Pozew składa się do **sądu rejonowego (wydział rodzinny i nieletnich)**, właściwego dla miejsca zamieszkania pozwanego.

- **Mąż matki** jako powód → pozywa **matkę i dziecko** (a jeśli matka nie żyje — tylko dziecko).
- **Matka** jako powódka → pozywa **męża i dziecko** (a jeśli mąż nie żyje — dziecko).
- **Dziecko** jako powód → pozywa **męża matki i matkę** (jeśli mąż matki nie żyje — konieczny jest kurator ustanowiony przez sąd opiekuńczy).

Sąd z urzędu ustanawia dla małoletniego dziecka **kuratora procesowego**, gdy zachodzi konflikt interesów między rodzicami a dzieckiem (np. gdy pozywa mąż matki przeciwko matce i dziecku).

5.3. Opłaty i koszty

- Opłata sądowa od pozwu o zaprzeczenie ojcostwa jest **stała i wynosi 200 zł** (w przeciwieństwie do ustalenia ojcostwa, tu nie działa zwolnienie ustawowe — chyba że sąd przyzna indywidualne zwolnienie z uwagi na trudną sytuację materialną).
- Dodatkowa zaliczka na **wynagrodzenie kuratora** dla dziecka — zwykle ok. 100 zł.
- Zaliczka na **opinię biegłego** — orientacyjnie **800–2000 zł** (jej ostateczne rozliczenie następuje w wyroku, zwykle kosztem strony przegrywającej).
- W razie trudnej sytuacji materialnej można złożyć wniosek o **zwolnienie od kosztów sądowych**, załączając oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach.

5.4. Co należy dołączyć do pozwu

- odpis zupełny aktu urodzenia dziecka,
- odpis aktu małżeństwa (lub wyroku rozwodowego / orzeczenia o unieważnieniu małżeństwa, jeśli dotyczy),
- uzasadnienie wskazujące okoliczności, z których wynika, że mąż matki nie jest biologicznym ojcem (np. brak możliwości współżycia w okresie koncepcyjnym, wyniki prywatnych testów, zeznania świadków, korespondencja),
- wniosek dowodowy o przeprowadzenie badania DNA przez biegłego sądowego,
- potwierdzenie uiszczenia opłaty sądowej (200 zł) — brak opłaty skutkuje wezwaniem do jej uzupełnienia w terminie 7 dni, a po jego bezskutecznym upływie zwrotem pozwu.

5.5. Dowód główny: badanie DNA

Podobnie jak w sprawach o ustalenie ojcostwa, kluczowym dowodem jest **opinia biegłego z zakresu genetyki sądowej**:

- niezgodność w co najmniej **trzech niezależnych markerach** genetycznych **wyklucza** ojcostwo w 100%,
- pełna zgodność markerów daje wskaźnik prawdopodobieństwa (np. CPI), zwykle powyżej 99,99%,
- badanie trwa orientacyjnie **3–6 tygodni** od pobrania materiału (bezbolesny wymaz z policzka).

Odmowa poddania się badaniu przez stronę może zostać oceniona przez sąd na jej niekorzyść.

5.6. Przebieg i czas trwania sprawy

1. Złożenie pozwu i uiszczenie opłaty.
2. Badanie formalne pozwu przez sąd.
3. Wyznaczenie stron do badania DNA.
4. Rozprawa — przesłuchanie stron, ocena dowodów.
5. Wyrok.

Sprawy, w których strony są zgodne i szybko poddają się badaniu, mogą zakończyć się już przy pierwszym terminie rozprawy. W przypadku sporu — sprawa może się wydłużyć o kilka miesięcy. Wniosek o uzasadnienie wyroku składa się w ciągu **7 dni** od ogłoszenia, a apelację — w ciągu **14 dni** od doręczenia uzasadnienia.

5.7. Skutki wyroku zaprzeczającego ojcostwo

- Ustają wszystkie wzajemne prawa i obowiązki między dotychczasowym „ojcem” a dzieckiem — w tym **władza rodzicielska**, obowiązek alimentacyjny na przyszłość oraz prawo do dziedziczenia.
- Świadczenia alimentacyjne **spełnione do chwili prawomocnego wyroku** zaprzeczającego ojcostwo **nie podlegają zwrotowi**.
- Zwykle konieczne jest uregulowanie **nazwiska dziecka** na nowo.
- Otwiera się droga do **ustalenia ojcostwa** biologicznego ojca (rozdział 4) — to jednak osobne postępowanie.
- Jeśli pozew o zaprzeczenie ojcostwa zostanie złożony w trakcie toczącej się sprawy rozwodowej, sąd rozwodowy zwykle **zawiesza** postępowanie do czasu rozstrzygnięcia kwestii ojcostwa.

5.8. Zaprzeczenie ojcostwa a uznanie ojcostwa — różnica proceduralna

Jeśli ojcostwo zostało ustalone przez **dobrowolne uznanie** (a nie przez domniemanie z małżeństwa), mężczyzna, który chce się z tego wycofać, **nie składa pozwu o zaprzeczenie ojcostwa**, lecz pozew o **ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa** — patrz rozdział 3.6. Zasady terminów (rok od powzięcia wiadomości) i opłat (200 zł) są analogiczne.

6. Władza rodzicielska ojca

Władza rodzicielska to ogół praw i obowiązków rodzica: piecza nad osobą dziecka, zarząd jego majątkiem oraz reprezentowanie go wobec osób trzecich. Przysługuje **oboju rodzicom** od narodzin dziecka aż do jego pełnoletności, niezależnie od stanu cywilnego rodziców.

- **Ograniczenie** władzy rodzicielskiej (np. przy rozwodzie) **nie wpływa** na obowiązek alimentacyjny ani na prawo do kontaktów z dzieckiem.
- **Pozbawienie** władzy rodzicielskiej następuje w trzech sytuacjach: trwała przeszkoda w jej wykonywaniu, nadużywanie władzy (przemoc, wykorzystywanie dziecka) lub rażące zaniedbywanie obowiązków (porzucenie, długotrwały brak zainteresowania, uporczywe niepłacenie alimentów).
- **Kluczowe rozróżnienie:** pozbawienie władzy rodzicielskiej to zupełnie inna instytucja niż kontakty z dzieckiem czy alimenty. Ojciec pozbawiony władzy rodzicielskiej **nadal musi płacić alimenty i co do zasady zachowuje prawo do kontaktów** z dzieckiem, chyba że sąd odrębnie je ograniczy lub zakaze.
- O kontaktach i o ich ewentualnym ograniczeniu zawsze decyduje **sąd rodzinny** — kierując się dobrem dziecka, a nie interesem żadnego z rodziców.

7. Obowiązek alimentacyjny ojca

Obowiązek alimentacyjny wynika z samego faktu rodzicielstwa i jest **niezależny** od pozostawania w związku z matką, posiadania władzy rodzicielskiej czy częstotliwości kontaktów z dzieckiem.

- Wysokość alimentów zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego — nie ma ustawowej „stawki”.
- Zgodnie z art. 138 KRO, można żądać **podwyższenia lub obniżenia** alimentów przy istotnej zmianie okoliczności (np. pogorszenie sytuacji finansowej ojca, wzrost potrzeb dziecka).
- Płacenie alimentów **nie jest „opłatą za kontakty”** — ojciec łożący na dziecko zachowuje pełnię władzy rodzicielskiej (o ile nie została ograniczona) i prawo do współdecydowania o jego sprawach.
- Przy bezskutecznej egzekucji komorniczej uprawniony może ubiegać się o świadczenie z **funduszu alimentacyjnego** (maksymalnie 1000 zł miesięcznie na dziecko w 2026 r., przy kryterium dochodowym 1209 zł netto na osobę do 30 września 2026 r., a od 1 października 2026 r. — 1665 zł).
- Uporczywe uchylanie się od alimentów może wypełniać znamiona przestępstwa niealimentacji z **art. 209 Kodeksu karnego**.

8. Praktyczne wskazówki

1. **Działaj w terminie.** W sprawach o zaprzeczenie ojcostwa i o ustalenie bezskuteczności uznania terminy są nieprzekraczalne — nawet silne dowody nie

- pomogą, jeśli termin upłynął. W takiej sytuacji jedyną drogą pozostaje wniosek do prokuratora.
2. **Zbieraj dowody od razu.** Korespondencja, zdjęcia, zeznania świadków co do okresu koncepcyjnego (181–300 dni przed porodem) mogą być kluczowe, zanim sprawa trafi do sądu.
 3. **Nie polegaj wyłącznie na prywatnym teście DNA.** Bez zachowanego łańcucha dowodowego ma on ograniczoną wagę procesową — sąd zwykle i tak zleci badanie biegłemu sądowemu.
 4. **Łącz roszczenia w jednym pozwie.** Ustalenie ojcostwa najlepiej połączyć od razu z żądaniem alimentów, uregulowaniem władzy rodzicielskiej, kontaktów i nazwiska dziecka — oszczędza to czasu i kosztów kolejnych postępowań.
 5. **Sprawdź, czy przysługuje Ci zwolnienie z kosztów.** W sprawach o ustalenie ojcostwa strona dochodząca ustalenia jest zwolniona z kosztów sądowych z mocy ustawy — nie musisz o to osobno wnioskować.
 6. **W sprawach spornych skorzystaj z pomocy prawnika.** Sprawy dotyczące ojcostwa bywają emocjonalnie trudne i mają dalekosiężne skutki prawne (nazwisko, dziedziczenie, alimenty) — profesjonalne wsparcie pomaga uniknąć błędów proceduralnych, które mogą kosztować całą sprawę.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. — Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jednolity: Dz.U. 2026, poz. 236), w szczególności: art. 62 (domniemanie), art. 63, 69, 70, 86 (zaprzeczenie ojcostwa i terminy), art. 72–78 (uznanie ojcostwa i jego bezskuteczność), art. 84–89 (sądowe ustalenie ojcostwa), art. 92–113 (władza rodzicielska i kontakty), art. 128–138 (obowiązek alimentacyjny), art. 141 (koszty ciąży i porodu).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego, w szczególności art. 42, art. 453–458 (postępowanie w sprawach o ustalenie/zaprzeczenie pochodzenia dziecka), art. 306 (zgoda na pobranie materiału biologicznego).
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, art. 96 ust. 1 pkt 1 (zwolnienie od kosztów w sprawach o ustalenie ojcostwa).
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (fundusz alimentacyjny).
- Art. 209 Kodeksu karnego (przestępstwo niealimentacji).
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 12 marca 2025 r. sygn. akt SK 80/22 dotyczący terminu do zaprzeczenia ojcostwa przez męża matki.

Stan prawny: lipiec 2026 r.

Poradnik ma charakter ogólnoinformacyjny i nie stanowi porady prawnej w indywidualnej sprawie. W konkretnym przypadku zalecana jest konsultacja z adwokatem lub radcą prawnym specjalizującym się w prawie rodzinnym.